

ДІЛО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 18. П. пом. Конт. начт. маш. 26.724. Адреса тел. „Діло—Львів“. Число телефону 565. Рукописи редакція не повертає.</p>		<p>ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині: місячно ..... 5— К. кварталом ..... 15— півріччя ..... 35— у Львові (без доставки): місячно ..... 4— К. кварталом ..... 12— півріччя ..... 22— річчя ..... 44— в Німеччині: місячно ..... 28— М. півріччя ..... 56— За зміну адреси платити по 50 с.</p>		<p>Ціна оголошень: Річне оголошення довжиною в 10 ліній коштує 600 с. за рік. За менше кількість ліній та за менше кількість днів за 1 лінійкою: за 1 лінійкою 1-й раз, за 2 лінійкою 2-й раз, за 3 лінійкою 3-й раз. Окремі угоди з особами, що мають право на знижку. Настійно рекомендуємо не робити оголошень у Львові 16 с. на провінції 20 с.</p>	
---	--	---	--	--	--

Видав. Видавнича Спілка „Діло“

Начальний редактор: Д-р. Вацлав Памейко.

Холмщина і Бесарабія.

Львів, 18. цвітня 1918.

Прем'єр польського кабінету в Стежковській угодові, що його програмою є розширення границь польського королівства по Буг. Рівночасно прем'єр румунського кабінету проголосував в'єднання Бесарабії з Румунією.

Обидва правительства, польське і румунське, арагастають таким чином руку по українські землі, приналежні до Української Народної Республіки.

Границю між польським королівством і Українською Народною Республікою установив берестейський договір з 9. лютого 1918 і заява польського прем'єра є замахом на заборочену міжнародним договором територіальну цілість української держави.

Українська держава повстала наслідком розвалу бувшої російської імперії шляхом революції на її природній, історично-етнографічній території. Таким чином на цій українській території бувшої російської імперії вступила в свої права державної суверенності Українська Народна Республіка. Проголошенням прилучення Бесарабії до Румунії порушено ці права української держави, бо Бесарабія обнімає в більшасть українську територію з українським населенням, отже ця територія є тим самим складовою частю Української Народної Республіки.

Проти анексійних плянів повстаючої польської держави хоронить Українську Народну Республіку берестейський договір. Поляки, що арагастають усіх заходів, як явних, так і тайних, щоб підсунути осереднім державам думку зломання берестейського договору і трактату територіальної української держави як території окупованої, якою окуповаційні держави можуть розпоряджатися по своїй волі.

Та оїй польський плян не лежить в інтересах осередніх держав.

то що се значило би? Що осередні держави, примушавши Румунію до територіальних і економічних-політичних уступок в свою користь, винагороджують її за се українською територією.

Українське правительство запросило осередні держави на поміч як заприятелені держави. Так само в характері заприятеленої держави запросив був австрійський цар в 1848 р. російського царя Миколу I.

З усіх тих причин не думаємо, щоб осередні держави використали факт, що Українська Народна Республіка, заклячивши з ними мир, запросила їх на поміч, —

По українській стороні формальне і моральне право. На стороні цього права стоїть українське правительство, яке має за собою весь український нарід. Анексійні забаганки Поляків і Румунів не можуть бути здійснені.

Чернін уступає.

(ТКВ) Відень, 14. цвітня 1918.

Міністер ц. і к. Дому і заграничних справ предложив вчора Його ц. і к. Апостольській Величності свою думку. Його Величність зволівав на найласкавіше прийняти і поручити гр. Чернінови дальше ведення справ аж до іменованя Його наступника.

Доля українських залізничників.

Жмеринка (на Україні), в цвітні 1918.

Просимо помістити в „Ділі“ як отвертий лист до наших Панів послів отсих пару слів:

Коло 13. марта с. р. вислала дирекція залізнична львівська, станіславська та чернівська нас залізничників до служби на Україні. Хвиля була для нас українців дуже інтересна, бо ми думали допомогти нашій Україні. Однак справа початково добра, переробляється на нашу як найбільшу недолу. Передовсім тому, що наше теперішнє становище невідповідає абсолютно цілі. Всі три дирекції чи самі не знали, чи прямо не хотіли нас як слід поінформувати, куди влястиво ми ідемо.

Як відчуваємо, „Zentraltransportleitung“ у Відні зажадало від залізничної помічної сил для України, інформаторів при австрійських урядах військових, щоб зрозуміти ся з тутешніми українськими урядами і тутешнім українським населенням.

Ми однак, як бачимо, маємо цілковито инше призначення. Перекознім післали нас за Ліни в кадри „Neeresbahn“ в „Kleinplatz“, де нас перемундувано в мундур військовий, без застережень, без ранг. Так простими жовірами умундувані зістали: комісар Козак, як „einjähriger Korporal“, ревідент Коляницький „einjähriger Korporal“, Домарадський яко „Sofort“, Періжок і Галзевич як піоніри, всі в львівській дирекції; зі станіславської ревідент Калюковський як „einjähriger Plonier“, Тетришак, Андрушшин, Мурій, Паленбюк як прості піоніри, Качановський, Андрушків як капталі, і товариші з чернівської дирекції рівнож так само. З поміж наведених людей рівнож віку (від 30—50) є батькачі дітний, як пр. товариш Мурій, батько семеро дрібних дітний, начальник стації в Награб'я, мусів також відіхати.

Як сказано, ніхто не відтягав ся від сего, думаючи, що будемо служити народній справі,

Не ходіть о те, бо нині можуть нас всіх покликати до війська, се обовязкова служба, і відразу не можуть нас поробити генералами, алетут є рівнож залізничники-урядники в мундурах цивільних, то Німці з Заходу, котрі цілком инакше стоять і матеріально і супроти властей, як ми. Після тутешньої дорожнички, котра абсолютно перевищає дорожничку у нас, де за помешкання (приватне) кажуть нам платити по 30—50 рублів, де за смий обід жадають по 3 рублі денно, платять нам по 10 корон харчове і т. зв. „денунг“ як піонірам по 16 сотиків „Auslandzulagen“; з сего ми маємо зарплати, перемешкати і абсолютно убраться, бо даний нам мундур не вилдержить і місяця. Або є ми жовіри, то нам від правительства належить ся все, а як ні, то нам належить ся платити за все. А солютно виключене, щоб ми могли вижити з сего. Мусимо запозичити ся у рідні в дому, котра має жити з 200 корон рівнож в домі.

Тому звертаємо ся з горячою просьбою: або нехай нас стягнуть до нашої служби давної, або нехай нас перемундурують в наш давній стрій, де будемо инакше стояти і будемо могли бодай вижити.

Поможіть нашій недолі, не дайте нам загинути!

За лист ціваря.

Телеграма ціваря Карла до Відень.

ВІДЕНЬ, 14. цвітня. (ТКВ.) Його Величність вислав до німецького ціваря таку телеграму: Закиди п. Клемансо проти мене є такі низькі, що не думаю дозволити дискутувати з Фрацією про сю справу. Нашою дашшою відповіддю є мої гармати на Заході. У вірній дружбі Карло.

Французький офіційний комунікат.

ПАРИЖ, 14. цвітня. (ТКВ.) Видано такий офіційний комунікат: Є заржавлі совісти. Не маючи спромоги найти спосіб, щоби зберегти позір, цівар Карло заткнув ся як чоловік, який попав в замішане. Він є спонуканий обзяти свого шурина о сфалшоване, підчас коли він власною рукою предкладав ложний текст документу. Оригінал, якого текст оголосило французьке правительство, доручено французьким правительством делегованому генеральному секретареві в міністерстві заграничних справ Жіле Каброн, який за повноластью князя передав президентові міністрів його копію.

В тій справі говорив князь з самим Рібо, в такий спосіб, який не має би ніякого звислу, колиб текст листа не був такий, як його оголосило французьке правительство. Чи не є се незірозумілим, начеб не можна було довести до обговорення справи і що президент республіки не пририв би навіть другий раз князя, колиб сей на ініціативу Австро-Угорщини передавав письмо

Може бути, що се лежить власне в польських інтересах: виторгувати від осередніх держав як найбільше і рівночасно дискредитувати їх у їх протавників, щоб оінся решту виторгувати у тих противників.

Сказане про посуненя польської границі по Буг відноситься ся також до справи анексії української Бесарабії Румунією. Ційлий світ знає, що Румунія анаходиться в руках осередніх держав, що вони диктують їй свою волю. І коли осередні держави згодили ся би на се, щоб Румунія анексувала українську Бесарабію,

В імені Його Величності Ціваря Ц. і К. Сул арештий арешт на Трибунал пресолий у Львові рішив на арешт п. к. Прокураторя Державної, що оінст арештував арештного в „журналі „Діло“ число 67. в ден 24. марта від титулом „Доля євасудівських“ в устуні від „журну“ до „віж хліба“ містять в собі оістю арештку в 3. 202. н. в устуні доповідку в ден 23. марта 1918 конфісковану як арештку і заржавлі арештку цього арештку арешт по дуд. 4. 491. п. к. після дальшого розширення того друкованого письма. Львів, ден 12. марта 1918. Рибінді.

яке оскорює наші права, місто Іх потверджува-
ти? Лист підписав Карла, такий, як ми його нави-
ди, повязував начальником правительства сам
князь Сикст Бурбонський. Впрочім автентичність
листа можуть потвердити два приятелі князя,
а в першій мріі т.с.і з них, який одержав його
від князя, щобн його відрисати.

ВІДЕНЬ, 14. цвітня. (ТКБ.) Урядове оголо-
шують: Отанні виподи пана Клементіо не змі-
няють нічого на правді в дотеперішній урядов-
ній справі ш. і к. міністерства заграничних справ.
Князь Сикста Бурбонського, якого характер,
автентичні ш. і к. Апостольські Величності, ви-
ключаче сфалшоване, не обвиняють ся якої не-
шванс так само, як не обвиняють ся якої не-
шванс будь иншої особи, бо міністерство заграничних
справ не може ствердити, де наступило підсу-
неннє фальшивого листа. Отсею заявою вважа-
ють ся справу покінченою.

Умови злуи Бесарабії з Румунією.

Львів, 15. цвітня 1918.

Бесарабський сейм зібраний в Кишиневі
поріши, що Бесарабія має злучити ся з Руму-
нією, як окрема провинція вивільнена широкією
автентичною. На засіданні сейму зявил ся менше
румунського правительства президент міністрів
Марієльома з министрєм війни Гарсіу і предло-
жив сеймови умови, на яких Бесарабія стане
румунською провинцією.

Ось-ті умови: Демократична молдавська
республіка, якої границями є Грут, Дністер, Ду-
най, Чорне море і давні границі Австрії, лучить
ся в своїм матірнім краєм Румунією. Красний
сейм Бесарабії буде радити далше, щобн ухва-
лити аграрну реформу, відповідаючу потребам
краю. Бесарабія вадержує свою автентичною, бу-
де мати свій сейм, вибраний на основі загаль-
ного, рівного і тайного права голосування, та
свою управу. До компетенції сейму належать
ме: погодженнє місцевого бюджету, контролі
всіх органів адміністрації, іменоване льокльних
урядників, вищих буде іменовати правительство.
Дотеперішні закони інституції (земство) ста-
ють ся далше, поки про них не порішисть ру-
мунський парламент в участю бесарабських по-
слів. Права меншости в Бесарабії мусять бути
шановані. До румунського кабинету будуть на-
лежати 2 бесарабські відпоручники, визначені бе-
сарабськими послами до румунського парламе-
нту. Буде запоручена конституцією особиста сво-
бода, свобода слова, зборів і віри. Румунський
парламент екліче конституванту, в якій возьмуть
участь і послы з Бесарабії та яка остаточнo по-
рішисть про злуку обох країв.

Після предложеня тих умов, по дискусії,
серед якої противили ся залучі представники бе-
сарабських селян, сейм ухвалив прийняти Іх. З
присутних 123 членів сейму 84 заявило ся за

ПІДРАХУНКИ.

(Дальше.)

II.

Нам українцям, кіжуть, у сій революції
надзвичайно шастило: за сирестою, мовляв, і Бог
в галитою. Як перше шось фатальне йшло на-
шими слідями й руйнувало всі початки і якої
роботи, так тепер, як вилала сдва московська
газета, сдмий навіть большевизми спочатку був
нам на користь. Звичайно, не саме тут „шість“
слугувало. Просто, як мені вже доводилось не
раз означати, під час критичної хвилі в момент
вершинювання старих вертостей та загального
розвалу — у нас на зявік ажшилася була сві-
жа національна ідея, на демократичних основах
цільком поставлена, і вона — та глибока ідея
відродження й визволення нас — сесею великою
культурною силою держала при купі різнород-
ні елементи. Без сього мита у других землях по-
ровсипались та розперстились ся й втворюли ту
невимовну плутанину, що зродила кінець-кінцем
анархістичний большевизм. Національна ідея
й постачила нам сили на первопочатки органі-
зації та допомогла нам стати на ноги. Але...
тут саме й починають ся гріхи наші.

Ми, беручи загально усі наші політичні й
культурні організації аж до самого новонаро-
дженого правительства, нічого не зробили, щоб
ту величезну організаційну силу використати.
Ну, просто таки гучкою не кивнули, щоб дати
масам те, за чим вони інстинктовно тягли ся —
хліб духовий, освідомованє й громадсько-пе-
длітичне вихованє. Висока політика, чи краще
скававши — політиканство, носіла все собою.
Ширська організаційна робота не то же прова-
дилась, а навпаки, в свідоме пішла занедбанє;
про культуру вже й не кажу зовсім, бо се бу-
ла „буржуазна“, мовляв, ігмідка. Ми напр. не
використали тих самосійних „Просвіт“ по селах,

злукою, з (Росіяни) проти, 36 (Жидів) вдержало
ся від голосогаю. Мергієльман привязши те
рішенє до відома проголосив злуку Бесарабії з
Румунією.

Австро-угорські монітори в Одесі.

ВІДЕНЬ (ТКБ). Флотовий відділ Вульф,
що склав ся з 4 моніторів, 2 старших човнів
і 2 кораблів причалив дня 12. с. м. по полудни
до Одеси.

Згаданій відділ призначеній до того, щоби
з порученя флоту осередних держав в одес-
ській пристані і сумежних областях рік спідді-
дали в удержанню правильної плави.

Німецька офензива на Заході.

БЕРЛІН, 14 цвітня (Вольф). Урядово:

На бояхши над Луз вискали ми в завезтій
боротбі на терені. На підень від пестоку Dou-
ver перебіли ся війска ген. Еберггарта через
горожі ставсина на південний захід від Wulver-
ghet і по дуже завезтих змаганях з англійськи-
ми відділами, які вилало до протинастулу, взя-
ли приступом Nieuwerkerke. В вечірних годинах
переведений приступ під проводом ген. Меркера
дав нам в posiadane гору на захід від сего міс-
ця. Під Bailleul бороно ся зі змінами. Взато
місцевости Merris і Vieux Berguin. Ворожі ко-
льони, які свіжили на бояхще потерпіли в на-
шій шині, підпіранєм успішно розвідуоу з
землі і воздуха, найтяжі втрати. По обох бо-
ках Сомми бєі артилерія. Наступ многих англій-
ських батальонів на Mainvillers крєваво зломано.
Багато полонених о стало в наших руках. На
північ в д. Mihei вискали ми успішний приступ
на американські війска, завдали їм важкі втрати
і вернули з бранцями.

В воздушних боях зістрілено в обох остан-
них днях 37 ворожих літаків і 3 балони.

Вечером: На бояхши над Луз успішні
бої між Nieuwerkerke і Vieux Berguin.

НОВИНКИ.

Львів, 15. цвітня 1918.

— Святочний вечір дівчачої гімназії СС. Василя-
нен в честь Тараса Шевченка відбув ся в п'ятницю
12. с. м. в салі Музичного Товариства ім. М. Ле-
сенка. Свято мало незвичайно теплий, родимий
характер. В зелені на тлі гарних килимів,
споглядав Батько Тарас на обновлену сімю, яка
бодай в части діждала ся сповнення його запо-

віту. Серед гурту хористок в вродичі євру
виступила м. Н. Пристаїна з гарно оздучою
промовою. В скобках належить додати, що м-
ома свізники ся бодай о п'я години і добу-
ма входити до салі відчас промени в чорно-
жувти. По промові слїдували зєри, ф-тання
ві соля, теристи і дві декламації. Декламації в-
лоденької о. О. Цурковської уч. і. ка. Пам. на
клинкала бурю одлесів, тах мт. затолома і
програмовою гораний і актуальний вірш про
Тричука п. м. „Українським жовірам“ і
першню хвилю багату дечого причалам. Бу-
декламація м. В. Перейшвиної, тах мт. зало-
дуже старанно і удливо таку трудну реч. тах мт.
декламованя якою Шевченков „Посланнє“ до
патичний гурток шістьох старших гімназисток
відпівав з достроєм фортепяку дім Карла
інську баркардую“, яка зробила свою
До крашєх точок програми належала спогади
тепяноів соля. В грі п. Д. Бандрицької об-
було легкість удару, спокій і рішавоу, а
виконала Бетовена „Schzzo“ і одну композицію
Борткевича. А вже ли не найбільше при-
жила молода витістка і христенка спога-
завданя дуже гарно. Молода артистка спога-
ла дуа композиції Брамса (Розсідла премо-
Капріо і г-мока) і виконала їх в ансамблі з
пермагентом, який проявив ся також у
хорів. Фортепяковий дострій спочивав у
п. М. Дрмажківської і І. Макухівної. Спів-
кінчило ся відповімь імев „Боже Вели-
Слнвий“ і „Вже воскресла Україна“, а
зйшлись в вдячності для молодих талантів,
які дали їм такий гарний вечір.

— „Зміна чур“: Ми одержали тиз
визначили в ч. 78 „Діла“ статтю „Зміна чур“
сладасмо на руки Хв. Редякий салуу варті
100 кор. і звывавмо всіх, хто тільки
національною честію, вносилі данки на
„Просвіта“, зби зложити 4000 кор. за
вєдїї“ міністерства, яку владі „Просві-
нен негайно звернути міністерству. —
тика, Ан. Гайдушок, Іван Новомирський,
Горняцький, Ол. Бабяч, П. Бабяч.

— З Калуша вимуть: Загальні збори
т-ва „Просвіта“ в Калуші відбули ся 11
марта 1918 р. Новобраний видо спозначил
відновити всі читальні в повіті та в
вже істнували, а заложити нові та, де не
ні їх ще не було, де нарастала об-туж-
кацпська паморока. Щоби со вілн ви-
скорше осягнути, філіяльний видо спозначил
до всіх, кому народна просвіта лежала на
ві, в першій мріі до священників і учителя
учителюк, щоби негайно забралась до ро-
ти, відновлюючи читальні, залказали
сили подана о субвенції на відбудову
влиях домів і уряджень та зміщеннє
них складів. На збори вислалі ся 6, а в
ручаних філії, котрі на місця улізла
інформация, вказівок і помічи, особливо

які мов гріби нарождались і мов бульки на во-
ді пропадали, бо ні самі не бачили шляху перед
собою, ні показу від людей тямущих не стрі-
вали. Ми протавили той потужний рух до осві-
ти, до засновування шкіл, гімназій то-що, який
теж один час був широко прокотив ся по се-
лах. Ми не побдали про кадри тямущих і со-
вісних агітаторів і посидали таких „партійних“
робітників, що тільки пожаль ся Боже на їхню
роботу... Навіть про теми не дбали, щоб село-
нашу підпору та найміцнішу базу — освідо-
мити ще до форсування української власті, її
завдань та роботи. Врєнати воно парадоксом,
але се суша правда: коли Центральна Рада не
мала власті формальної, то саме тоді вона й
тїмляла найбільшим впливом, а власть немов
одібрах у неї шляху до нас і підборкала смі-
ливе завзяте. Бо в гоняті за властю ми забули
про ту величезну організаційну роботу, яка сто-
яла перед нами. Потягнувшись до гори, ми за-
недбали основи і будували он просто в повітрі,
починаючи будинок з даху, а не з підвалин. Ви-
вершити його нам справді помешало, але вни-
зу — внизу нічого не було. Ми працювали
екстенсивно, а не інтенсивно — в шир пуска-
ли ся, а не в гліб, і коли Господь Бог без на-
шого великого зусилля вниу нам власть з неба,
ми спочили собі на лаврах і паперовими здо-
бутками надолужали справжню силу. І от, поки
тут, у Київї, в центрі, меткі та промітні люди
робили політичні й партійні кар'єри і тішили ся
часто проблематичними, бо тільки на папері,
здобуткам — там на місцях, у селі, все потро-
ку вильзнуло в наших рук. Там розкотив ся
і загорнув усе беззастінний, анархічний рух; там
пішла руйнація всього економічного й культур-
ного надбання; там почав гору брати больше-
визм, такий примадний, як на примітивну психі-
ку темних людей. Одні який небудь запоморо-
чений свідат або спантодичений матрос чи на-
віть залячений агент перевертав де гори дном
ую роботу, яку попередю були зробили невмімі

або недбалі руки. Ще легше тим болівши-
вим агітаторам було справлятися тим, де не
мої роботи не було, а таких місць нашім
безперечно найбільше. Здобав боляшави-
рав нетрудну. І от наслідки себе означи-
критичний час грунт почав усудати шире
віт, відпори не стало і саме українське
ско або вродо в большевизми пошлого
пачало додержувати нейтралітету. Держ-
молествовал“.

І знов же підтіткаємо наше пра-
шнє справу і по містах. Становилося
ма початку большевизмського кервостру
нездвичайно добре і вигідне. З салі
перед большевизмом з нами налажалі
та справді і пішли буди, всі елементи, які
приймали большевизму. Але так випусти-
не тільки не вдержали при собі — а
ли не дороги і навіть розвадали й —
ддали нешаненню фразеологично, в якої
ся вже новий зуб національного шовіні-
соціального авантюризму. То байка, такий
шо говорили наші вороги про „національну
українізацію“: фактично бо її не було,
ки — було досить ягке й лагічне станові-
до так званих меншости в Україні. Але
равом і декарі виха, оті гордопаті виступи-
ім національним добротом („У нас — авт-
були нетактыонні фрази й вигадки, бо
трібне нехтованє в дрбинках, була необи-
слова — а се може майїрш обурювали і
хажо від українця сторонній людий. І
днвний вій — сяю політикаю, шо мезує
ціональним шовінізмом, зривалась на не
ліянця, найдуже с.р.ш. шо чаше владн
просто таки в словесній і тим шовіні-
норожий націоналізм, за який залю-
вчувалось. Поруч сього наші кервостру
почали ше небезпечнішу гру — встали
винередки з большевизмом, хоч і
було, шо нам усе одно большевизм
гнати, шо вони в дивгосії залю- тах

важкій справі як відбудова читальних будинків. Готувати друки до вношування подань о субвенції уже спроважено і дістати їх можна у м. Квачука, директора Співки торговельної в Калюшці, котрий приймає також щодня вкладки листів, котрі не були на зборах і до них вписувати членів, що не були на зборах і до них ще не належать до товариства. Що до інших справ, особливо що до обнови читальни, інших справ, особливо що до обнови читальни, інших справ, особливо що до обнови читальни...

— З університету. Виклади про „Початки письменства у Словян“ розпочне доц. І. Свенційський в середу 17. квітня о 2. год. по полудни в залі III.

— В справі проповідних евангелій. На запитані деяких Всеч. ОО. Митрополитичий Ординаріат заявив, що на перший день Воскресеня Г. Н. І. Х. відчас Сл. Божої можна св. Евангелії читати не лише в мовах літургічних але і народних, дякуючи до перчитанню Евангелія в тексті церковно-словацьким можна перчитати його і в тексті українським. Апробуваний текст перекладу на українську мову, можуть Всеч. ОО. набути в книгарні Ставропольського Інституту. — Від гр. кат. Митрополитичого Ординаріату.

— Особливі вісти. Ексц. Митрополит виїжджає зі Львова, тому в сім тижні ані на другий андешній не буде.

— Нехай подякують польській пресі! Воєнна пресова квартира оголошує: „Швайцарські газети доносять, що з огляду на неможливість дістати поживу на Україні австро-угорські війська, які там стаять, мусять діставати поживу з краю. В зв'язку з сим подано відомість про висилку 100 вагонів муки на Україну. Супроти цього стверджується, що виживлене наших військ на Україні є забезпечене з тамошних запасів, як се вже вразно зазначив міністер заграничних справ гр. Черин у своїй промові 2. с. м. Коли нашим військам на Україну носиласться поживу, то тільки такі річі, яких там нема, як консерви, але зовсім не муку і збіжжя.“ — З приводу цього комунікату воєнної пресової квартири стверджуємо, що перші вісти про вивіз муки і збіжжя на Україну появили ся в польських газетах у Львові і Кракові. Та тоді ані цензура швидко цих неправдивих, неспоконяч и державу на всі компроментуючих вістий не перешкодила, — хоч жада би до цього повну підставу, як би примішувати до польської преси хоч якусь дрібну частку тої строгости, яку примінило до преси української! — ані воєнна пресова квартира не поспішила їх звідментувати. Бо польській пресі вислати про українську державу вільно й найгірші річі. Аж тепер, як відомости з польських преси дістали ся до Швайцарії, воєнна пресова квартира демементує їх. Нехай-же подякують польській пресі і тій безкарности, якою та тішить ся, — що тепер по всіх нейтральних і не-

неогляди, перед якими ми все одно мусимо здрігнути ся і спинитись. І от большевики глушили людинність декретами, а ми підтюпцем неспішави ся на те саме місце в універсалах. А в результаті й ті останки ладу, які ще держались за голосиний по декретах, ми добивали універсалами. Розгром та руїна по селах, яким сигналі дали Ленінські декрети, найвищим підскочили до III-му універсалу і аграріу напр., найістотівшю для нас може справу, в такий глухий вуг загнамо „соціалізацією“, з якого власне виходу не бачать певне й самі автори „соціалізації“. Все се відбило від нас суголосні елементи во містах, і втративши село — ми не придбали міста. Коли ми самі покавади себе свого рола большевиками, то інтерес до боротьби з чужим большевизмом пропав, і реван якогось вибору між ними так само. Одним дідько, — так сформулували становище всі, хто смершу наден був боротись проти захоженого большевизму. І коли прийшла страшна небезпека останньої хвилини — ми побачили себе ізольованими, зустріли ся або з ворожничю, або злов же з тим самим нейтралітетом, який від ворожничі гірший. Є тут, звичайно, гріха не тільки нашого, а й тих людей та напрямів, що не побачили істотної різниці між анархічним большевизмом та українством, яке навіть у своїх крайністях все таки не сходило зовсім з державної і творчої нута, не мускалось безбач, а силкувало ся держатись якогось берега. Є гріх у тому центральнішому заціленню, що в самостійній Україні і навіть приважені се становище — все таки орієнтувало ся на старі та звичай центри і в любовію кріпало про поворот давньої й звичної унітарности. Є гріх — що й казати... Але чужі гріхи і гріхи не зменшують і стаюлима нашого не мінюють. Ту свідому і несвідому тягу до чужих богів ми самі ще відслідювали й вобільшували своїми помилками.

І от з чужими гріхами мусимо боротись — побавивши ся своїх.

(Немає і буде.)
Сергій Ефремов.

приятельських державах піде відомість, що Австро Угорщина так вишла на „хлібовим мирі“, що мусять на Україну вивозити своє збіжжя!

Нові книжки.

Нова ч. 3. Зміст: За холмську землю, свщ. д-р Габрііл Костельник; Христیانство а демократизм, свщ. Олександр Коренець; Христос в евангеліях — особа історична, свщ. Леа Куницький; Над Босною, свщ. д-р Г. Костельник; Пережитки в нашої літургії, свщ. д-р Андрій Ішак; Новий кодекс церковного права, свщ. Павло Штокало; На сіруках гуслий, Відозва Тов. ср. Ап. Петра до Всч. Духовенства і вірних, Від Адміністрації, Всячина і Оголошеня.

† ЛЯГЛИ ГОЛОВАМИ

Дня 26. марта с. р. погиб від ворожої кулі між двомма верхами Чорної Гори одмор. дсбр. 58. п. п. Рудольф Дячук, укічнений гимназіст з Веречанки п. Застява. Покійний спочиває в сейт Острові коло „Kloster Karpele“ в околици Нікіє.

В справі сирітських захистів.

Нам пишуть: Ровгорядком міністерства судівництва в дня 25. мая 1917 р. ч. 26 признано судом опікунчим кредит з фондів державних на цілі опіки і заосмотреня заведбаних дітій, zagrożених крайною нуждою, або моральним упадком.

По думці того ровпорядку і ровпорядку з дня 14. грудня 1917 ч. 44686 судом опікунчим вільно з фондів на ту ціль признаних признавати певні суми на одноразові видати в наглих і нетерпячих проволски случаях, як на одіж, обуву і т. п., або видати, котрі стало повтаряють ся і зарявати поміщене убогих дітій в захоронках і при чесних родинах на цілий або частинний комт державний.

Захоронка на ту ціль у нас вже позакладамо, а важніші з них отсі:

- 1) український д'ецевіальний комітет опіки над сиротами воєнними у Львові ринок ч. 26, де є поміщені над 50 дітій за оплатою місячною 45 кор. за удержане і 45 кор. на оджі обуву.
- 2) Українська Захоронка сестер служебниць Пр. Св. Діви Марії в Ярославі, де є приміщені понад 16 дітій за одноразовою при прийняттю оплатою 30 кор. і місячною 45 кор.
- 3) Дім сиріт Укр. Комітету опіки над сиротами по жертвах війни в Перемишлі, де є приміщене понад 200 (150 хлопців і 50 дівчат) за одноразовою при прийняттю доплатою 200 к. і денною по 1 к. 50 сот.
- 4) Захоронка гр.-кат. Служебниць в Угерцях виняських, де є приміщених понад 100 дітій за оплатою денною 2 кор.
- 5) Українська Захоронка в Дрогобичі, де є приміщених 10 дітій за оплатою місячною 80 к.
- 6) Захоронка сестер Василянок Укр. в Словиті, де є приміщених понад 50 убогих дівчат за оплатою місячною 50 к. на удержане, 10 к. на оджі і 5 к. на врибори шкільні.
- 7) Сирітський Захват в Перемишлі, де є приміщені без ограниченя сироти воєні дівчата і хлопці за одноразовою доплатою при прийняттю 200 к. і денною по 1 к. 50 сот.

Сирітський Захват в Перемишлі, де є приміщені без ограниченя сироти воєні дівчата і хлопці за одноразовою доплатою при прийняттю 200 к. і денною по 1 к. 50 с.

Крім сего є подібні українські захоронки в Камініці, Городку, Калюші, Журавні, Тернополі і в інших місцевостях, одначе в порівняню до польських є їх дуже мале число.

Обов'язком нашим отже передовсім є закладати захоронки і захисти сирітські і помішувати діті, находячі ся в крайній нужді, або серед шкідливого і неморального окруженя.

Ще важнішим обов'язком є старатись за підняти з відносинами заведбаних дітій і доносити о тім судам опікунчим.

Тим повинні заняті ся для добра цілого народу священники, начальники громад, ради сиротинські і опікуни і не поминути ні одного случаю некористаня з фондів державних.

На жалі, з фондів державних, признаних на цілі опіки над заведбаними дітми, як вже само міністерство судівництва ствердило, мало користають, хоч заведбане змагаєть ся.

Для округу львівського висшого краєвого суду признано на згадану ціль 132.000 К. від січня до кінця червня 1918.

Іван Будний.

ОПОВІСТІЯ.

Второк, 16. квітня 1918.

Иніа: греко-лат.: Ксесі авч. — риме-лат.: Ламберт.

Вахура: греко-лат.: Йосиф. (Покл.). риме-лат.: Рудольф.

! Львівський Упр. Народний Театр Т-ва „Беліа“ під дирекцією К. Рубчаколой.
Второк 16/4 Стрий „Вій“.
Четвер 18/4 Перемишль „Вій“.
П'ятниця 19/4 Перемишль „Гальяка“.
Субота 20/4 Львів „Вій“.
Неділя 21/4 Львів „Дай серцю волю, заведе в неволю“.
Ближші поксенія подадуть афіши. 1—2

! Загальні Збори тов. „Народна Гостиниця“ у Львові відбудуть ся ві второк дня 30. квітня с. р. о год. 4. вполудни в сали Товариства при ул. Костюшка ч. 1. з слідуочим порядком денним: 1) Відкриті зборів. 2) Відчитане протоколу з послідиных загальних зборів. 3) Справозданя Дирекції з діяльнстия Товариства за ад. р. 1917 з мактовим біланом. 4) Справозданя і внесеня контрольной Комісії. 5) Вибір двоох членів Надвірної Ради. 6) Вибір 3 членів контрольной Комісії. 7) Означене висоти ярки презентаційної для Надвірної Ради. 8) Внесення і запиш членів. — За Надвірну Раду: Василь Нарітний предсідатель, д-р Ярослав Олесницький, секретар.

! Ревалекції для Паніа, Старанем тов. св. Апост. Павла відбудуть ся в семінарській мерві при вул. Кепперника п'ятиденні реколекції для панів. Реколекції значуть ся в Ладареву суботу, дня 27. квітня і тривати будуть до страстної середи дня 1. мая, по сім наступить св. сповідь і св. причастіє, Провалити-де о. д-р Галущинський ЧСВВ.

— „Ukrainische Korrespondenz“ — ежемісяий український тижнеписок з німцівшій мові. Кождий свідомий український громадянин свемієть переплачувати сю часопись, бо якрава тепер українська справа дуже актуальна і треба чуужинців як сліа інформувати про всі істотні змітаня. Видавцем є голова Народного Комітету д-р Кость Левандий, відвічальний редактор мосох Володимир Сингалевич. Умови переплати такі: річно 12 кор., піврічно 6 кор 50 сот. Гроші просимо слати: Wiek XVIII, Karl Ludwigstrasse 3/15. Просимо поспішити ся з заплавленннн, що би видавництво могло усталяти маклад, що при тепершній дорожні є дуже важне.

Польські небилиці про „rusk-их agitator-ів“.

Нам пишуть: На швайцарх „Kurjera Lwowickiego“ в числі 164, кореспондент з Рави руської в. Імж. Казімерж Яроуки в дописи: „Na nie wazni o rzyzyczyste“ твердять, як о незбитим факті, що серед українського селянства уживають ся агітатори, котрі заземляють між селянські маси ідеї большевизму, ідеї антипольські і антидержавні. Наслідки сего: „wytodewanie się swargii chłopa ruskiego“.

По словам тогож кореспондента, успішність польська — себото м. п. польський староста, м. к. польський урядник, польський общарник і його формаль в якійнебудь формі — старать ся вибити з голови хлопца ті виціплені ідеї „przek ruskich agitatorów“, одначе не вірять в успіхи.

Розбираючи ті твердження, приходиць до заключеня свідками константувати, що се є ізіянтями „polskiego obroicy ziazki rolnadnia“.

Пам кореспондент відай так перенятий большевизмом, що бачить його всюди. Сего той сам пам, м. к. австрійський — до того з золотим ковіром — урядник, перший польський агітатор, котрий в дни 18. лютого с. р. організував в Раві руській антидержавні, анти-українські демонстрації, виглашовував бесіди, що майменше большевицькі. Але се большевизм в обороні польських залізничників, хоть антидержавний, але всеж етичний, бо польський і в польській інтересі.

Калиж український хлоц, живучи серед страшних воєнних відносин, а все вірний і людяльний в найвишій степені австрійській державі, просив і инні ще просить ту державу уживати його від нахужуть і використання рїжних органів, які часто йдуть проти законів державних.

те се завесь большевизм проваганда, „wytodewanie energii chłopa ruskiego“. І що більше, всюди бачать ся зпраз „burgielow“, агітаторів, мов би український хлоц не був спосібний і сам гадати вдорово на жите, обстанивим і дамагатиць від держави і комитетиних чиновник усумєня аномалії. Жити, ровній подій, сеж найбільшій агітатори всякого ревакою і нестулу.

Кореспондент пишуть: „Zawieszanie się na losy, czy wprowadzenie ustawy z dnia 31. stycznia br. — wprowadzenie żywności komisji — wyjątkowo na czas krótki — czy niekiedy?“. Не докінчив и. кореспондент, та само вхавсь:

Українці-заточенці на Мазуричній

без різниці ранги та категорії служби скотати без імовірного подати свої точні адреси з датою проміта служби, рангу, причини і час заточення на адресу:

Präsident der Ukrainischen Parlamentarischen Vertretung, Wien—Parlament.

Лист рекомендаційний!
Заточенці повинні між собою призначувати, щоб ні один з них не знехотів виконати сей наказ!

Хто з заточенців не скотів би надати листу своїй родині, нехай надієть його в нашій місцевості.

ОГОЛОШЕННЯ.

Конюшину червону атестовану пльомбовану
Бураки цукрові поручає **І. БОРИС**
Перемішль. 8749 -10

ЦВІТИ ЦЕРКОВНІ
поручає 8739 -10
Стефанія Погорецька в Стрию.

АДВОКАТ КРАЄВИЙ
Д-р Станислав Чикалюк
провадить дальше свою канцелярію адвокатську при вулиці Свято Іванській ч. 7.
в ТЕРНОПОЛІ. 9 35 3-7

Електричні ліхтарні кишечкові від К 5—, батерії до них від К 2-50, Карбінтові лампи від К 25—, як також карбіт — поручає **ОСКАР ФАССАЕР**, Львів, Сикотуьська 29. Жіріакі металеві по 1 кор. XXVII 2-2

АДВОКАТ
Д-р Роман Перфецький
отворид
АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ
у Львові — вул. Сикотуьська 43 „Б“
70. 29-30

Хто в У. С. С., або інших військових іде на Україну, звольте у власнім інтересі вступити до „Співачого Базару“ у Львові, Руска 20. 907 6-6

В Ворохті, Дорі, Микуличині
Хто в інших гірських місцевостях шукаю від 25. квітня 1918 р. на 4 або 5 місяці солонної кавад. «жнати з цілком удержаням. Зголошення прошу слати: Гурж Львів, Вдороль ч. 10. 840 3-3

Хто вваж би про місце перебування У. С. С. Грива Костика полоненого в липні 1917 р. звольте львівсько написати на адресу: Володслава Костика в Моволанді пов. Підгайці. — В лютому 1917 р. мав бути на Україні в сторонах Київ. Українське вкорожджє заспоєся просить ся сю оловістку передрукувати. 934 4-6

Хто в вертаючих в полону в Росії знає що про судьбу Адріана Терлецкого, кадега в. п. а., що перебував в Устю Клявнаторськ. обл. Севіапалатинська, губ. Томск, Сибір — звольте про се повідомити о. Йос. Терлецкого, паржа в Лисівцях, п. Моршан. 933 5-5

Рутинованого помічника
або помічницю
прійме зарпа
Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринок ч. 10.
Платня після умови (більша як де інде). II, 2-3

Українець-офіцир спокійної вдачі пошукує на час трох місяців неконче вибагливо урядженої, але здорової клімату при родині. Осібний вхід не конче вимаганий. — Ласкаві зголошення просить ся слати до кінця квітня до Адміністрації „Діла“, під Некуресь. 947 1, 2

ОПОВІЩЕННЯ.

Пяті звичайні Загальні Збори

ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО,

спілки акційної у Львові

відбудуть ся

в суботу дня 27. н. ст. квітня о год. 10. перед полуднем в сали Тов. „Українська Бюда“ у Львові Сул. Костюшина 1 а. П. а.)

1. Рахункове замкнене за рік 1917 із звітом Надзірної Ради про діловитість і стан Банку, та рішення Зборів на те.
2. Рішене про ужитє чистого аиску після § 26. статута.
3. Вибори до Надзірної Ради.
4. Підвишене акційного капіталу до висоти пяти мільонів корон.
5. Внески після § 71. уступ 3 статута.

До голосу на Зборах суть управнені ті акціонарі, що найпізнійше 14 днів перед Зборами зрматє в дирекції Земельного Банку у Львові або у львівській філії Уніон Банку у Відні, в Краввім Банку Короліаства Галичина і Володимирії або в „Руській Щадниця“ в Перемишлі акцій, враз з незапалими кулонами на рекція Банку видасть легітимації управненням до вступу на Збори (§§ 65, 67 і 68 статута.)

НАДЗІРНА РАДА.

Соліцитатора розуміючого ма на табулі платити Зголошення з поданем услівій слати на адресу Канцелярія нотаріяльна в Підгайці.

МІЛА тоалетові, під гваранцією, ще перетовщені, доки висгарчить запас, поручає **С. ФЕДЕР**, Львів, Сикотуьська 7. 498 ж 81-7

ПОЗІРІ. Хто хоче без уштеди навчити ся по німешки, най вкловити собі сейчас українсько-німешкии **САМОУЧОН** укладу **О. СОЛТИСА** (4-го побільшеное виданє зі словарцем). Ціна К 3—, а поштовою оплатою К 3-50. — Вислака леше на готівку. Здюволені і гроші прошу прислати на адресу: **А. ОЖИШ**, Львів, вул. Кадецька ч. 4.
Увага, Сей Самоучон уложений після вкорожджєного внає способу навчаня! Вкоче для учениць удільняєть похвалєні німешкої мови, як також учениць і приготавляєть ся до устанєк іспитів. 639А 16—

Академік вправний інструктор, пошукує десції на село сейчас. — Зголошення слати: Властителька дому при вул. Звіранецькій ч. 1012, Ярослав. 945 1-2

На спомин про першій мир в Берестю
вийшли
мірні а дешеві овітлинні
що представляють всіх трох уповновлашених делегатів Української Народньої Релубрики, їх дорадників і канцелярії.
Продає Книгарня Наукового Тов. ім. Шевченка у Львові, Ринка ч. 10.
Ціна одного примірника лиш 1 кор.
Наклад невеликий! 948 1-2

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Спілки торговельної „ВЛАСНА ПОМІЧ“ в Мостах Великих

відбудуть ся дня 21. квітня 1918 р. о годині 5. пополудни в льюкалі skleпу з слідуочим порядком дневним:

1. Відчитанє протоколу з попередних Зборів.
2. Звіт управи в діяльності за рік 1917.
3. Звіт комісії контрольної.
4. Зміна §. 15. і 52. статута.
5. Розділ чистих висків.
6. Внески і інтерпеліції.

В разі браку комплекту відбудуть ся Збори о год. 6. пополудни.
Мости Великі, дня 7. квітня 1918.

944 1-1 Надзираюча Рада.

2К **Видавництво „Артистично-Літературні Кооператив“**
НОВЕЛІ ЕДГАРА ПО
переклад з англійської мови І. Петрушино.
МОІ ЛИСТИ
Поєзії Василя Щурата.
Ціна по 2 коп.
2К Замовляти в книгарні Ім. Шевченка у Львові. 933 7-7

!! Хороніть свій зір !!

Новість в області електр. берез. освітлення
Лямпа столова
зворотна
зале право харчові.
Виключна проща у фірмі
Е. ГАВСИЙ
Львів
Пасаж Галицький ч. 4
Тел. 121.

Просимо оглядати в нашій газеті.

Кореспондентів
Бухальтера і Панну

шніи по можности стенографку приймєть

„Спілка українських кооператив Галичина“
Львів, вул. Підвале ч. 7.

До зголошення треба долучити опис житя і дописи свідочств та внести поданє по можности особисто.

З друкарні „Діла“ Львів, Ринок ч. 10.